

'All animals are equal'

Militaire en civiele verpleegkundigen ook?

De Geneeskundige Dienst van de Koninklijke Landmacht zit te springen om AMV'ers: algemeen militair verpleegkundigen. Volgens de brochure in de banenwinkel ben je als AMV'er "in staat om zelfstandig taken te verrichten bij het leveren van geneeskundige en medische zorg. Dat doe je bij de eerste hulpverlening, opvang, verpleging en vervoer van zieken en gewonden in vredetijd, tijdens crisisbeheersingsoperaties zoals in het voormalig Joegoslavië, tijdens grootschalige conflicten en bij humanitaire hulpverleningsacties."

Cruciaal voor de AMV'er is de bevoegdheid tot zelfstandig handelen, want als verpleegkundige krijg je nu eenmaal te maken met aanrijdingen, sportongevallen, uiteenlopende cardiale stoornissen, shocks en (koolmonoxide)vergiftigingen. En dan gaat het nog alleen over vredesgezondheidszorg. Daarenboven heeft de landmacht behoefte aan operationele gezondheidszorg om haar kerntaak, het leveren van gevechtskracht en crisisbeheersingsvermogen, te kunnen uitvoeren. Een verpleegkundige binnen de landmacht

moet in vredetijd, op de kazerne of legerplaats, veel meer *skills* en *drills* beheersen dan louter verpleegkundige. Een AMV'er is een onderofficier die zowel instructeur als leidinggevende is. Die zich binnen zijn groep of peloton bezighoudt met het onderhoud aan materieel en voertuigen, met bevoorrading van geneeskundige artikelen, met instructie in alle mogelijke militaire basiseisen, met gevraagd en ongevraagd informeren van de commandant. Kortom, de AMV'er is een *allround* militair.

In mei nam ik samen met twee collega's deel aan discussies op het Graafschap College in Doetinchem, Sector Gezondheidszorg. Tijdens die bijeenkomsten, georganiseerd door de Stichting Maatschappij en Krijgsmacht, gingen wij in debat met leerlingen uit het Middelbaar Beroeps Onderwijs, niveau vier. Hetzelfde niveau als dat van de AMV'er.

De overwegend vrouwelijke MBO'ers, zo bleek, waren in overgrote meerderheid vóór het bestaan van een krijgsmacht. Godzijdank. Maar op de vraag wie er nu daadwerkelijk interesse had in een baan bij de landmacht, bleek slechts bij hoge uitzondering iemand te porren voor een baan als Algemeen Militair Verpleegkundige. Nu zaten wij in Doetinchem niet namens Defensie Werving & Selectie, maar dergelijke antwoorden prikkelen. Frappant was dat de scholieren allemaal de uitzendingen opgaven als belangrijkste

motief voor hun opstelling. En juist in uitzendomstandigheden wil de landmacht het niveau van zorg veiligstellen met voldoende opgeleide en civiel-gecertificeerde AMV'ers. In het algemeen geldt trouwens bij de geneeskundige verzorging in de krijgsmacht een zelfde kwaliteitsniveau als in de civiele sector. Dat is wettelijk geregeld.

Verpleegkundigen in de dop zien veel verschil tussen de defensieorganisatie en de burgermaatschappij. Kennelijk is slechts een enkeling over de streep te trekken voor een baan in de terecht als zwaarder ingeschatte militaire zorgsector. Daar komt natuurlijk bij dat ook de civiele zorgsector om personeel schreeuwt. De ministers Borst en De Grave vissen in dezelfde vijver en wedijveren met het beste aas. Zo stelt Defensie AMV'ers een premie van duizenden guldens in het vooruitzicht. Maar ook de lonen van civiele verpleegkundigen zijn opgetrokken – één van de redenen waarom de kosten van de gezondheidszorg inmiddels 72,8 miljard gulden bedragen. Dat is maar liefst vijf keer hoger dan de defensiebegroting.

Ik hoop van harte dat minister De Grave over voldoende aas kan blijven beschikken en niet achter het net van de civiele zorgsector vist. De generatie nog te werven en op te leiden AMV'ers – van wie sommigen zich niet meteen realiseren dat hooguit tien procent van hun dagelijkse beslommeringen zal bestaan uit verpleegkundige handelingen – krijgt van mij op voorhand de allergrootste pluim. Want als het op loftuitingen aankomt, mag de ene categorie verpleegkundigen niet gelijkjer zijn dan de andere. ■

Marcel van Hemert is onderofficier bij de Geneeskundige Dienst van de Koninklijke Landmacht.

Een baan in de militaire zorgsector wordt terecht ingeschat als zwaarder dan werk in de civiele gezondheidszorg. (foto: Martin Roemers)